

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 27475/2023
27.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Зорана Хацића, председника већа, Мирјане Андријашевић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца Предузеће за трговину и услуге „Elton Corporation“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Александра Новаковић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Урош Кеча, адвокат из ..., одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3828/22 од 20.07.2023. године, у седници већа одржаној дана 27.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3828/22 од 20.07.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца на накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 693/19 од 11.05.2022. године одржано је на снази решење о извршењу Првог основног суда у Београду Иив 17/2017 од 31.01.2017. године, којим је обавезан тужени да тужиоцу на основу веродостојне исправе – менице серијског броја ... исплати износ од 101.930.232,18 динара са законском затезном каматом од 30.12.2016. године до исплате, као и трошкове извршног поступка у износу од 77.500,00 динара (став први изреке). Обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 404.400,00 динара (став други изреке).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3828/22 од 20.07.2023. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 693/19 од 11.05.2022. године (став први изреке). Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је одговорио на ревизију.

Врховни суд је оценио да је ревизија дозвољена по члану 403. став 3. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23 – други закон), па је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Наводи ревидента да постоји битна повреда одредаба чланова 7. и 8. ЗПП, нису узети у обзир, јер то нису разлози сходно члану 407. став 1. тачка 1, 2. и 3. ЗПП због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је са тужиоцем дана 30.05.2014. године закључио уговор о приступању дугу, којим је тужени приступио дугу који је Привредно друштво „ВН Chemical Industry“ ДОО имао према тужиоцу у укупном износу од 132.556.510,38 динара, а по основу Уговора о међусобном регулисању права и обавеза закљученог дана 30.05.2014. године, између овде тужиоца и Привредног друштва „ВН Chemical Industry“ ДОО. Утврђено је да се тужени обавезао да дуг измири најкасније до 01.08.2015. године и да је у сврху обезбеђења извршења обавезе у складу са наведеним уговором, предао тужиоцу пет потписаних сопствених бланко меница, са клаузулом без протеста, серијских бројева ... до ... са меничним овлашћењем од 09.06.2014. године у којем је дозвољено да тужилац може да у случају неуредног извршења обавеза по уговору који су закључили, попуни менице које су достављене у висини до износа доспелих, а неизмирених обавеза. Након закључења уговора о међусобном регулисању права и обавеза од 30.05.2014. године тужилац и Привредно друштво „ВН Chemical Industry“ ДОО наставили су да послују, те је по накнадном основу настало ново дуговање Привредног друштва „ВН Chemical Industry“ ДОО према тужиоцу у износу од још 127.737.005,15 динара. Дужник Привредно друштво „ВН Chemical Industry“ ДОО је до новембра 2015. године у више наврата вршио уплате тужиоцу у укупном износу од 101.427.159,60 динара без назначења сврхе уплате, које је тужилац раскњижио у складу са одредбом члана 3. Уговора о регулисању међусобних права и обавеза закљученог 23.05.2014. године између тужиоца и Привредног друштва „ВН Chemical Industry“ ДОО, тако што је део дуга преузетог од „Беохемије“ и дуг по фактурама на име испоручене робе у периоду пре закључења уговора о регулисању међусобних права и обавеза, раскњижен у вредности од 20% сваке нове издате фактуре у року од 3 дана од пријема фактуре, док су обавезе по основу факторинга раскњижене у складу са динамиком плаћања дефинисаном прилогом 1 уговора. Обавезе по новим фактурама доспевале су у року од 60 дана од дана издавања фактура, тако да је применом правила о урачунавању из члана 132. ЗОО након последње уплате од стране Привредног друштва „ВН Chemical Industry“ ДОО у новембру 2015. године остао дуг према тужиоцу у укупном износу од 159.015.654,59 динара и то 101.930.232,18 динара нерегулисан дуг из уговора о регулисању међусобних права и обавеза (12.484.327,62 динара на име дуга преузетог од „Беохемије“, 52.445.904,59 динара на име фактура издатих пре закључења уговора о регулисању међусобних права и обавеза и 37.000.000,00 на име факторинг обавеза из члана 12. наведеног уговора) којем дугу је тужени приступио и износ од нерегулисаног дуга од 57.085.442,38 динара на име фактура издатих након закључења уговора о регулисању међусобних права и обавеза. Пресудом Привредног суда у Београду П

6588/16 од 01.03.2017. године усвојен је тужбени захтев тужиоца у целости у износу од 49.484.327,62 динара који се односио на део дуга из Уговора о регулисању међусобних права и обавеза, а решењем о извршењу Привредног суда у Београду Иив 15/17 од 11.01.2017. године донето је решење о извршењу у поступку који се односио на део дуга који је настао по фактурама издатим пре закључења уговора о регулисању међусобних права и обавеза у износу од 52.445.904,59 динара које обавезе су наведене у одредби члана 1. тачка 1. уговора којим је овде тужени приступио. У стечајном поступку који се водио пред Привредним судом у Београду против стечајног дужника „ВН Chemical Industry“ ДОО у стечају решењем тог суда Ст 200/18 од 05.02.2021. године тужиоцу је признато потраживање према стечајном дужнику у трећем исплатном реду у укупном износу од 235.031.430,58 динара и то на име главног дуга у износу од 159.015.674,59 динара, на име обрачунате камате на главни дуг у износу од 75.204.758,99 динара и на име трошкова поступка износ од 810.997,00 динара. Тужени у уговореном року није платио дуг тужиоцу, нити је то учинио након што га је тужилац опоменуо да то уради, те је тужилац на основу меничног овлашћења датог 09.06.2014. године попунио меницу серијског броја ... издату 09.06.2014. године без протеста од стране трасанта, овде туженог са роком доспећа 29.12.2016. године на износ од 101.930.232,18 динара. Наведени износ тужени није исплатио тужиоцу до дана закључења главне расправе.

Код овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су применом материјалног права садржаног у одредбама члана 17. став 1, 262. став 1. и члана 394. и 451. Закона о облигационим односима и члана 37. став 1, 52. став 1. тачка 3. и став 2. и члана 110. став 1. Закона о меници обавезали туженог да тужиоцу на име дуга исплати износ из изреке првостепене пресуде.

По становишту Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбом члана 451. Закона о облигационим односима прописано је да уговором између повериоца и трећег, којим се овај обавезује повериоцу да ће испунити његово потраживање од дужника, трећи ступа у обавезу поред дужника.

У конкретном случају тужени је са тужиоцем закључио Уговор о приступању дугу 30.05.2014. године, којим је приступио дугу које је Привредно друштво „ВН Chemical Industry“ ДОО има према тужиоцу. Уговор о приступању дугу регулисан је цитираном одредбом члана 451. ЗОО. Уговором о приступању дугу приступилац плаћа сопствену обавезу-дуг. Првобитни дужник и приступилац су дужници истог реда. Када је обавеза доспела поверилац може да захтева испуњење било од првобитног дужника, било од приступиоца. Стога су неосновани наводи ревидента да су нижестепени судови ценили да тужени одговара уместо стечајног дужника.

Правилно је другостепени суд ценио да околност у да је тужиоцу признато потраживање у поступку Ст бр.200/18 који је покренут против стечајног дужника Привредног друштва „ВН Chemical Industry“ ДОО није препрека да тужилац тражи намирење овог потраживања према туженом, који је приступио дугу на основу закљученог уговора о приступу дугу, на основу издатих бланко меница. Потраживање

тужиоца према туженом произлази из самосталог споразума закљученог између тужиоца и туженог и тужени за наведену обавезу самостално одговара.

Код утврђеног чињеничног стања да је преостали дуг на дан попуњавања менице, којем је тужени приступио 101.930.232,18 динара, ревизијски наводи се односе на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што није ревизски разлог у смислу одредбе члана 407. став 1. тачка 1, 2. и 3. ЗПП због којег се ревизија може изјавити.

Из свега изнетог, Врховни суд је одлучио као у изреци, на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

Одлука о захтеву тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију, садржана у другом ставу изреке, донета је применом члана 165. став 1. ЗПП. Трошкови тужиоца за одговор на ревизију, по оцени Врховног суда, нису били неопходни за вођење ове парнице.

**Председник већа - судија
Зоран Хаџић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**